

VIAC || Vienna International
Arbitral Centre

**ARABULUCULUK
KURALLARI**

VİYANA ARABULUCULUK KURALLARI

www.viac.eu

Viyana Uluslararası Tahkim Merkezi

Baskı

Yayıncı: Avusturya Federal Ticaret Odası
Wiedner Hauptstrasse 63, POB 319, A-1045 Viyana, Avusturya

Tercüme: Murat R. Özsunay, M.C.J. (U.T. Austin) – Tüm haklar saklıdır. – 2016

Viyana Kurallarının resmi metinleri, sadece Avusturya Federal Ticaret Odası Genişletilmiş Başkanlık Komitesince kabul edilen Almanca ve İngilizce versiyonlarıdır. İşbu Türkçe versiyon, esasen Almanca versiyonunun gerektiğinde İngilizcesiyle karşılaştırılmış “resmi olmayan” tercümesidir.

DİZİN

VİYANA ARABULUCULUK KURALLARI

EK 5

Madde 1	TANITICI HÜKÜMLER	2
Madde 2	TANIMLAR.....	2
Madde 3	ARABULUCULUK SÜRECİNİN BAŞLAMASI	2
Madde 4	KAYIT ÜCRETİ	3
Madde 5	TOPLANTILARIN VE OTURUMLARIN YERİ	3
Madde 6	ARABULUCULUK SÜRECİ’NİN DİLİ	3
Madde 7	ARABULUCUNUN ATANMASI	4
Madde 8	MASRAFLAR İÇİN AVANS VE MASRAFLAR	4
Madde 9	ARABULUCULUK SÜRECİ’NİN YÜRÜTÜLMESİ	5
Madde 10	PARALEL SÜREÇLER.....	6
Madde 11	ARABULUCULUK SÜRECİ’NİN SONA ERMESİ	6
Madde 12	GİZLİLİK, DELİLLERİN KABULÜ VE BİLAHARE TARAF TEMSİLİ YASAĞI	7
Madde 13	SORUMSUZLUK.....	7
Madde 14	GEÇİŞ HÜKÜMLERİ	7

EKLER 5

TANITICI HÜKÜMLER

Madde 1

- (1) Eğer taraflar uyuşmazlığın çıkmasından önce veya sonra uyuşmazlıklarını Viyana Arabuluculuk kurallarına tabi kılmayı kararlaştırırlarsa, VIAC Arabuluculuk Kuralları, (bundan böyle Viyana Arabuluculuk Kuralları) Arabuluculuk Süreci başladığı zaman geçerli olan sürümü ile uygulanacaktır.
- (2) Viyana Arabuluculuk Kuralları, bütün tarafların yazılı anlaşmasıyla değiştirilebilirler. Arabulucunun atanmasından sonra, her değişiklik ayrıca arabulucunun da muvafakatine tabi olacaktır.
- (3) Üzerinde anlaşılan değişiklikler Viyana Arabuluculuk Kuralları ile uyumsuzsa Kurul, Arabuluculuk Süreci'ni Viyana Arabuluculuk Kuralları altında yönetmeyi reddedebilir.

TANIMLAR

Madde 2

- (1) Viyana Arabuluculuk Kuralları'nda

1.1 Arabuluculuk Süreci; ya bir arabuluculuğu ya taraflarca seçilen herhangi başka alternatif uyuşmazlık çözümü yöntemini ya da bir arabulucu tarafından desteklenen ve Viyana Arabuluculuk Kuralları altında uygulanan uyuşmazlık çözümü yöntemleri karmasını ifade eder.

1.2 Arabulucu, tarafları uyuşmazlıklarının çözümünde destekleyen bir ya da daha fazla tarafsız üçüncü kişileri ifade eder.

1.3 Taraf, uyuşmazlıklarını Viyana Arabuluculuk Kuralları'na tabi kılmak hususunda anlaşan veya anlaşmış bir ya da daha fazla tarafları ifade eder.

- (2) Viyana Arabuluculuk Kuralları'nda gerçek kişilere atfen kullanılan [Türkçe dışındaki bazı dillerin dilbilgisi kuralları gereği cinsiyete dair] ibareler her iki cinsiyete de uygulanır.

ARABULUCULUK SÜRECİNİN BAŞLAMASI

Madde 3

- (1) Viyana Arabuluculuk Kuralları altında Arabuluculuk Süreci başlatmak isteyen herhangi bir taraf Sekreteryaya yazılı bir talep sunar. Tarafların uyuşmazlıklarını Viyana Arabuluculuk Kuralları altında çözme konusunda evvelce anlaşmış olmaları halinde, Arabuluculuk Süreci Sekreteryaya tarafından talebin alındığı tarihte başlamış sayılır. Böyle bir anlaşmanın yokluğunda, Arabuluculuk Süreci bu anlaşmanın taraflarca bilahare yapıldığı tarihte başlamış sayılacaktır.
- (2) Talebin eklerle birlikte birer sureti, talepte bulunmayan her bir tarafa, her arabulucuya ve Sekreteryaya sunulur.

(3) Talepte aşağıdakiler bulunur:

3.1 tarafların tam isimleri, adresleri ve diğer iletişim ayrıntıları;

3.2 olayların ve uyuşmazlığın kısa bir açıklaması;

3.3 uyuşmazlığın miktarı;

3.4 aday gösterilen arabulucunun tam adı, adresi ve diğer iletişim ayrıntıları veya atanacak olan Arabulucunun sahip olması gereken özellikleri;

3.5 tarafların uyuşmazlıklarını Viyana Arabuluculuk Kuralları'na tabi kılma hususundaki anlaşmalarına ilişkin bilgiler veya öneriler, özellikle şu hususlarda

i. arabulucuların sayısı;

ii. Arabuluculuk Süreci'nde kullanılacak dil(ler).

(4) Genel Sekreter, talebin alındığını teyit eder; talep tüm taraflarca müştereken sunulmamış ise, talebi diğer taraf(lar)a tebliğ eder ve onları saptanan bir zaman sınırı içinde beyanda bulunmaya davet eder.

KAYIT ÜCRETİ

Madde 4

(1) Eğer taraflar arasında, uyuşmazlıklarını Viyana Arabuluculuk Kuralları altında çözme konusunda bir anlaşma zaten mevcutsa, Viyana Kuralları Ek 3'e göre hesaplanacak kayıt ücreti talebin sunumuyla birlikte ödenecektir. Eğer böyle bir anlaşma bulunmuyorsa kayıt ücreti, sadece taraflarca böyle bir anlaşmanın yapılması üzerine ödenir.

(2) Kayıt ücreti iade edilmez. Kayıt ücreti, ödeyen tarafın masraf avansından düşülemez.

(3) Aynı taraflar arasında ve aynı konuya ilişkin olarak Viyana Arabuluculuk Kuralları altında Arabuluculuk Süreci'nin başlamasından hemen önce, bu esnada veya sonra Viyana Kurallarına göre tahkim yargılaması başlatılmışsa, daha sonra başlayan usuli işlemler için ayrıca bir kayıt ücreti talep edilmeyecektir.

(4) Genel Sekreter, kayıt ücretinin ödenmesi için zaman sınırını uygun şekilde uzatabilir. Eğer saptanan zaman sınırı içinde ödeme gerçekleşmezse, Genel Sekreter Arabuluculuk Süreci'nin sonlandığını ilan edebilir.

TOPLANTILARIN VE OTURUMLARIN YERİ

Madde 5

Arabulucu, daha önceki ya da paralel tahkim yargılamalarından bağımsız olarak, taraflara danışarak ve bütün durumları dikkate alarak arabuluculuk toplantısının/toplantılarının veya oturumunun/oturumlarının yerini saptar. Arabulucu, uygun bulunduğu takdirde her bir toplantı veya oturum için farklı bir yeri saptayabilir.

ARABULUCULUK SÜRECİ'NİN DİLİ

Madde 6

Arabulucu, dosyanın sunumundan (Madde 9 parag. 1) hemen sonra taraflara danışarak ve bütün durumları dikkate alarak Arabuluculuk Süreci'nin dilini/dillerini saptar.

ARABULUCUNUN ATANMASI

Madde 7

- (1) Tarafların arasında, arabulucunun kimliği ya da atanma usulü hususundaki bir anlaşmanın olmaması halinde, Genel Sekreter tarafları müştereken bir aday göstermeye ve ismini, adresini ve iletişim ayrıntılarını saptanmış bir zaman sınırı içinde bildirmeye davet eder.
- (2) Sekreteryaya, taraflara müştereken bir arabulucu aday gösterilmesinde özellikle içlerinden müştereken bir ya da daha fazla arabulucuyu aday gösterebilecekleri bir ya da daha fazla arabulucu teklif etmek suretiyle yardımcı olabilir. Taraflar, müştereken bir arabulucu teklif edemezlerse, arabulucuyu Kurul atar. Kurul bunu yaparken, tarafların arabulucunun özelliklerine ilişkin tercihlerini dikkate alır.
- (3) Arabulucunun Kurul tarafından atanmasından ya da aday gösterilen arabulucunun onaylanmasından önce, arabulucu kendisinin (i) tarafsızlığını ve bağımsızlığını, (ii) müsait oluşunu, (iii) görevi kabul ettiğini, ve (iv) Viyana Arabuluculuk Kuralları'na göre hareket edeceğini onaylayan bir bildiriyi imzalayarak Genel Sekreter'e sunar. Arabulucu tarafsızlığı ve bağımsızlığı hakkında şüphe doğurabilecek veya tarafların anlaşması ile çelişebilecek durumları yazılı olarak açıklar. Arabulucunun bu yükümlülüğü Arabuluculuk Süreci devam ettiği müddetçe sürer. Genel Sekreter bu beyanın bir suretini taraflara yorumları için iletir.
- (4) Arabulucunun tarafsızlığı ve bağımsızlığı ile görevini gereğince yerine getirebilme yeteneği hususunda şüphe yoksa Kurul, arabulucuyu atar ya da Genel Sekreter aday gösterilmiş arabulucuyu onaylar. Eğer Genel Sekreter tarafından gerekli görülürse Kurul, aday gösterilmiş arabulucuyu onaylayıp onaylamama konusunda karar verir. Onaylanması üzerine, aday gösterilmiş arabulucu atanmış sayılır.
- (5) Eğer bir arabulucunun onayı reddedilirse ya da arabulucunun değiştirilmesi gerekli olursa paragraf 1-4 kıyasen uygulanır.

MASRAFLAR İÇİN AVANS VE MASRAFLAR

Madde 8

- (1) Genel Sekreter VIAC'ın tahmini idari ücretlerine, arabulucunun ücretine (olası katma değer vergisi dahil) ve tahmini masraflara (örneğin: arabulucunun seyahat ve işe-ibate masrafları, tebligat ücretleri, kira vb.) ilişkin avansın ilk kısmını saptar. Bu ilk kısım taraflarca Genel Sekreter'in saptadığı zaman sınırı içinde dosyanın arabulucuya iletilmesinden önce ödenir.
- (2) Arabulucu dosyanın iletilmesinden sonra, Arabuluculuk Süreci'nin olası süresini ve kendi masraflarını tahmini olarak belirler. Bunun üzerine Genel Sekreter, masraf avansının taraflarca arabulucuyla yapılacak ilk oturumdan önce ödenecek ikinci kısmını gerektiği şekilde saptar.
- (3) Arabuluculuk Süreci'nin belirlenen süre içerisinde tamamlanamayacağı öngörülebilir hale geldiğinde, arabulucu ivedilikle Genel Sekreter'e haber verir; bunu takiben Genel Sekreter, gerekli miktarda bir ek masraf avansı saptar.
- (4) Taraflar aksini yazılı şekilde kararlaştırmamışlarsa, masraf avansları taraflar üzerinde eşit paylarda üstlenilir. Eğer bir tarafa yüklenen masraf avansı saptanmış zaman sınırı içinde, hiç alınmamışsa ya da tam olarak alınmamışsa Genel Sekreter diğer tarafa haber verir. Bu diğer taraf, masraf avansı payının bakiyesini üstlenmekte serbesttir. Bu payın saptanmış süre içinde ödenmemesi durumunda, Genel Sekreter Arabuluculuk Süreci'ni askiya alabilir ya da Arabuluculuk Süreci'nin sonlandığını ilan edebilir.

- (5) Arabuluculuk Süreci'nin sona erdirilmesi halinde, Genel Sekreter idari ücretleri ve arabuluculuk ücretini hesaplar ve bunları masraflarla birlikte tespit eder.
- (6) İdari ücretler, ücret tarifesi (Viyanalı Kuralları Ek 3) baz alınarak uyuşmazlık konusu miktara göre hesaplanır. İdari ücretler tahkim yargılaması için tarifede saptanan miktarın yarısıdır. Uyuşmazlık miktarının saptanmasında Genel Sekreter, tarafların değerlendirmesi açıkça değer in altında idiye se ya da taraflarca hiç değ er biçilmemiş idiye se, tarafların bu saptamalarından ayrılabilir.
- (7) Masraflar, gerçekleş en harcamalara göre saptanır.
- (8) Arabulucunun ücreti saatlik veya günlük ücret tarifesi üzerinden harcanan fiili zamana göre hesaplanır. Ücret tarifesi Genel Sekreter tarafından arabulucuya ve taraflara danışıldıktan sonra, arabulucunun atanması veya onaylanması anında tespit edilir. Genel Sekreter ücretlerin orantılılığını ve uyuşmazlığın karmaşıklığını dikkate alır. Taraflar ve arabulucu arasında bunun dışında ayrıca bir ücret düzenlemesi yapılamaz.
- (9) Aksi yazılı olarak kararlaştırılmadı kça, tarafların yasal temsil masrafları da dahil olmak üzere sair masrafları kendilerince yüklenilir.
- (10) Aynı taraflar arasında ve aynı konuya ilişkin olarak Viyanalı Arabuluculuk Kuralları altında Arabuluculuk Süreci'nin başlamasından hemen önce, bu esnada veya sonra Viyanalı Kuralları'na göre tahkim yargılaması başlatılmışsa, önceki usuli işlemlerin idari ücretleri daha sonra başlayan usuli işlemlerin idari ücretlerinden mahsup edilir.
- (11) Aynı taraflar arasında ve aynı konuya ilişkin olarak Viyanalı Arabuluculuk Kuralları'na göre yürütülen Arabuluculuk Süreci'nin sona erdirilmesini ardından Viyanalı Kuralları'na göre tahkim yargılaması başlatılırsa, Genel Sekreter hakemlerin ücretlerinin hesaplanması için Viyanalı Kuralları Madde 44 paragraf 10'u anlamına uygun şekilde kıyasen uygular.

ARABULUCULUK SÜRECİ'NİN YÜRÜTÜLMESİ

Madde 9

- (1) Genel Sekreter;
- Madde 3'e uygun bir talep sunulduğ unda;
  - arabulucu atandığı nda; ve
  - Madde 8 paragraf 1'e göre masraf avansının birinci kısmı tamamen ödendiğinde dosyayı arabulucuya iletir.
- (2) Arabulucu, taraflarla Arabuluculuk Süreci'nin Viyanalı Arabuluculuk Kuralları'na göre ne şekilde yürütüleceğini ivedilikle görüşür. Arabulucu, tarafların uyuşmazlıklarına kabul edilebilir ve tatmin edici bir çözüm bulmalarına yardımcı olur. Arabuluculuk Süreci'nin yürütülmesinde, sürecin kontrolü arabulucuda olur, ancak arabulucu, tarafların Arabuluculuk Süreci'ne uygun ve bu amaçla tutarlı olan istekleriyle kendisini yönlendirir.
- (3) Viyanalı Arabuluculuk Kuralları'na göre, Arabuluculuk Süreci yüz yüze ya da teknolojik imkanlarla yürütülebilir. Taraflar arabuluculuk ekibini seçmekte serbesttirler; arabulucu bu hususta kendilerine yardımcı olabilir. Her bir taraf arabulucuya bir toplantıda ya da oturumda usulünce atanmış ve yetkili kılınmış, uzlaşma konusunda da yetkili bir kişi tarafından temsil edilmek zorundadır.
- (4) Arabuluculuk Süreci boyunca taraflar iyi niyetli, adilane ve saygılı davranacaklardır. Arabuluculuk Süreci, Madde 11 paragraf 1 alt paragraf 1.5 uyarınca süresinden önce sonlandırılmadı kça, her bir taraf arabulucuya en az bir oturuma katılma yükümlülüğ ünü üstlenir.

(5) Arabulucuyla yapılan oturumlar kamuya açık değildir. Sadece aşağıdaki kişilerin katılımına izin vardır:

- arabulucu;
- taraflar; ve
- katılımı arabulucuya ve diğer tarafa ilgili oturumdan makul bir süre önce bildirilen ve Madde 12'ye göre yazılı bir gizlilik anlaşması imzalamış kişiler.

(6) Arabulucu, uygun görmesi halinde bir tarafla diğer tarafın yokluğunda bire bir görüşebilir (caucus). Arabulucu bir tarafın, diğer tarafın yokluğunda verdiği bilgiyi gizli tutacaktır, meğerki bilgiyi veren taraf diğer taraf bakımından gizliliği açıkça kaldırmış ve arabulucu bu bilgiyi iletmeyi kabul etmiş olsun.

PARALEL SÜREÇLER

Madde 10

Viyana Arabuluculuk Kuralları'na göre paralel Arabuluculuk Süreçleri yürütülüyor olsun olmasın, bir taraf aynı uyuşmazlığa ilişkin olarak adli, tahkim veya diğer bir süreci başlatabilir veya sürdürebilir.

ARABULUCULUK SÜRECİ'NİN SONA ERMESİ

Madde 11

(1) Arabuluculuk Süreci aşağıdaki durumlardan ilk olarak ortaya çıkacak herhangi biri halinde, Genel Sekreter'in yazılı teyidi yoluyla sona erecektir:

- 1.1 tarafların tüm uyuşmazlığın uzlaşarak çözümü konusunda anlaşmaları;
- 1.2 arabulucuyla en az bir oturum yapılmış olması veya arabulucunun atanmasından itibaren iki ay içinde bir oturum yapılmaması veya Arabuluculuk Süreci için anlaşmaya varılan müddetin dolması şartıyla, herhangi bir tarafın arabulucuya veya Genel Sekreter'e Arabuluculuk Süreci'ne devam etmeme isteğini yazılı olarak bildirmesi;
- 1.3 arabulucunun kendi fikrine göre, taraflara Arabuluculuk Süreci'nin aralarındaki uyuşmazlığı çözemeyeceğini yazılı olarak bildirmesi;
- 1.4 arabulucunun taraflara Arabuluculuk Süreci'nin sona erdiğini yazıyla bildirmesi;
- 1.5 Genel Sekreter'in,
  - i. Madde 7 paragraf 1-4'e göre bir arabulucunun aday gösterilmesi;
  - ii. bir ödeme talebine süresi içinde uyulması hususlarının yerine getirilmediğini yazıyla bildirmesi

(2) Paragraf 1 altında listelenen sona erme sebeplerinden biri uyuşmazlığın sadece bir kısmına ilişkinse, Arabuluculuk Süreci kısmen de sona erdirilebilir.

(3) Paragraf 1 alt paragraf 1.2-1.4 ve paragraf 2'de listelenen hallerde arabulucu sona ermenin şartları hakkında Genel Sekreter'i derhal bilgilendirir.

GİZLİLİK, DELİLLERİN KABULÜ VE BİLÂHARE TARAF TEMSİLİ YASAĞI

Madde 12

- (1) Madde 9 paragraf 5'te listelenen kişiler Viyana Arabuluculuk Kuralları'na göre yürütülen Arabuluculuk Süreci bağlamında öğrendikleri her şeyi ve Arabuluculuk Süreci hiç gerçekleşmemiş olsaydı öğrenemeyecekleri her şeyi gizli tutarlar.
- (2) Viyana Arabuluculuk Kuralları'na göre yürütülen Arabuluculuk Süreci'nde temin edilen veya başka şekilde elde edilemeyecek olan hiçbir yazılı belge daha sonraki adli, tahkim veya diğer bir süreçte kullanılamaz. Arabuluculuk Süreci'ndeki tüm beyanlar, görüşler, teklifler ve kabuller ile bir tarafın uyuşmazlığı dostane çözüme konusundaki istekliliği gizli tutulur. Yukarıdakilerin tümüne ilişkin hususlarda, arabulucu şahit olarak davet edilemez.
- (3) İlgili süreçlere uygulanacak hukukta aksine emredici bir hüküm varsa veya bu süreçleri sona erdiren anlaşmanın ifasının veya icrasının sağlanması için gerekiyorsa, paragraf 1 ve 2 altındaki yükümlülükler uygulanmaz.
- (4) Arabuluculuk Süreci'nin Viyana Arabuluculuk Kuralları'na göre yürümüş, yürüyor veya yürüyecek olması vakası gizli olmayacaktır.
- (5) Arabulucu, Viyana Arabuluculuk Kuralları'na göre yürütülen Arabuluculuk Süreci'nin konusunu oluşturan veya oluşturmuş olan uyuşmazlığa ilişkin adli, tahkim veya diğer bir süreçte tarafların avukatı olarak görev alamaz, onları herhangi bir sıfatla temsil edemez veya onlara tavsiyede bulunamaz.

SORUMSUZLUK

Madde 13

Arabulucu, Genel Sekreter, Genel Sekreter Yardımcısı, Kurul ve üyeleri ile Avusturya Federal Ekonomi Odası ve çalışanları, Viyana Arabuluculuk Kuralları altındaki Arabuluculuk Süreci'ne ilişkin bütün eylemleri ve ihmalleri için hukuken izin verildiği ölçüde sorumluluktan muaf tutulmuşlardır.

GEÇİŞ HÜKÜMLERİ

Madde 14

- (1) 1 Ocak 2016'da yürürlüğe giren Viyana Arabuluculuk Kuralları, talebi 31 Aralık 2015'ten sonra kaydedilen tüm Arabuluculuk Süreçleri'ne uygulanır.
- (2) Tarafların Viyana Arabuluculuk Kuralları yürürlüğe girmesinden önce uyuşmazlıklarını, Uyuşmazlık Kurallarına [Conciliation Rules] tabi kıldıkları hallerde, taraflardan biri yazılı bir itirazda bulunmadıkça Viyana Arabuluculuk Kuralları uygulanır. İtiraz halinde Uyuşmazlık Kuralları uygulanır.

VIAC VIAC

Avusturya Federal Ticaret Odası
Viyana Uluslararası Tahkim Merkezi (VIAC)
Wiedner Hauptstrasse 63, A-1045 Vienna, Austria

T +43 (0)5 90 900 4398
F +43 (0)5 90 900 216
e office@viac.eu

www.viac.eu
